

56

USTAWA

z dnia 14 kwietnia 1967 r.

o godzinach otwarcia placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności oraz o rozkładzie czasu pracy pracowników w nich zatrudnionych.

Art. 1. 1. Czas otwarcia placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności powinien być ustalony w sposób uwzględniający potrzeby mieszkańców miast i wsi.

2. Wytyczne w sprawie dni i godzin otwierania i zamykania placówek handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych wydaje Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych) i zarządami centralnych organizacji spółdzielczych oraz z zarządem głównym związku zawodowego, zrzeszającego pracowników handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych.

3. Wytyczne w sprawie dni i godzin otwierania i zamykania zakładów usługowych wydają w swoim zakresie działania właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) w porozumieniu z Komitetem Drobnej Wytwórczości, zarządami centralnych organizacji spółdzielczych oraz zarządami głównymi odpowiednich związków zawodowych.

Art. 2. 1. Godziny otwierania i zamykania w dni powszednie placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych, zaspokajających lokalne potrzeby ludności, określa prezydium miejskiej (dzielnicowej) lub gromadzkiej rady narodowej albo rady narodowej osiedla, na podstawie wytycznych, o których mowa w art. 1

ust. 2 i 3, po wysłuchaniu opinii komitetów blokowych lub mieszkańców wsi oraz zainteresowanych przedsiębiorstw.

2. Godziny otwierania i zamykania w dni powszednie innych, niż określone w ust. 1, placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych określa na podstawie wytycznych, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, w porozumieniu z wojewódzką komisją związków zawodowych i po wysłuchaniu opinii zainteresowanych przedsiębiorstw:

- 1) dla gromad i osiedli — prezydium powiatowej rady narodowej,
- 2) dla miast, nie wyłączając miast podzielonych na dzielnice — prezydium miejskiej rady narodowej.

Art. 3. 1. W niedziele i dni świąteczne powinny być czynne zakłady gastronomiczne, hotelarskie, domy wczasowe, kwiaciarnie, placówki sprzedaży drobno-detalicznej i parkinki, a także wyznaczone stacje benzynowe, stacje obsługi samochodowej, zakłady fotograficzne i fryzjerskie.

2. W niedziele i dni świąteczne powinny być czynne — w miarę potrzeby — wyznaczone placówki handlu detalicznego sprzedające nabiał, pieczywo, napoje chłodzące, lody, towary winno-cukiernicze, owocowo-warzywne i niektóre inne towary spożywcze oraz wyroby pamiątkarskie.

3. Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych może określić inne placówki handlu detalicznego i zakłady usługowe, które powinny być lub mogą być czynne w niedziele i dni świąteczne.

4. W niedziele poprzedzające określone dni świąteczne mogą być czynne wszystkie placówki handlu detalicznego i zakłady usługowe. Wykaz tych dni świątecznych ustala Prezes Rady Ministrów.

5. Czas otwarcia w niedziele i dni świąteczne zakładów gastronomicznych oraz placówek handlu detalicznego i zakładów usługowych, określonych w ust. 1, 2 i 4 oraz w przepisach wydanych na podstawie ust. 3, ustala się w trybie przewidzianym w art. 2 ust. 2.

Art. 4. Do pracowników placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych mają zastosowanie ogólne przepisy o czasie pracy, ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 5. 1. Do pracowników zatrudnionych w zakładach gastronomicznych, w sklepach mięsno-wędliniarskich i innych spożywczych oraz w tych rodzajach placówek handlu detalicznego i zakładów usługowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2, a także w innych placówkach handlu detalicznego i zakładach usługowych, określonych przez Radę Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych, można zastosować w drodze układów zbiorowych pracy rozkład czasu pracy określony w ust. 2.

2. W zakresie ustalonym w ust. 1 może być stosowany taki rozkład czasu pracy, w którym przedłużony czas pracy w pewne dni będzie wyrównywany skróconym czasem pracy w inne dni lub dniami wolnymi od pracy, z tym że czas pracy nie może przekraczać 10 godzin na dobę oraz średnio 46 godzin na tydzień w okresie czterech tygodni.

3. W drodze układów zbiorowych pracy można wprowadzić dla pracowników zakładów gastronomicznych i hotelarskich oraz domów wczasowych — za ich zgodą — dłuższy czas pracy na dobę niż określony w ust. 2, z tym że czas

pracy nie może przekraczać średnio 46 godzin na tydzień w okresie czterech tygodni.

4. Wprowadzenie zasad określonych w ust. 1—3 w spółdzielniach pracy w stosunku do członków spółdzielni następuje w trybie przewidzianym przepisami normującymi stosunki pracy w tych spółdzielniach.

Art. 6. 1. Rozkład czasu pracy, o którym mowa w art. 5, powinien być stosowany w oparciu o harmonogramy pracy, określające dla poszczególnych pracowników dni i godziny pracy oraz dni wolne od pracy.

2. Pracownikom zatrudnionym w niedzielę należy zapewnić inny dzień wolny w tygodniu. Co najmniej raz na trzy tygodnie niedziela powinna być wolna od pracy.

Art. 7. 1. Czas otwarcia w dni powszednie oraz niedziele i dni świąteczne placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych i uzdrowiskach oraz na szlakach turystycznych powinien być ustalony w sposób zapewniający zaspokojenie potrzeb osób przebywających na wczasach, turystów i kuracjuszy w okresach sezonu.

2. Czas pracy pracowników zatrudnionych w placówkach handlu detalicznego, zakładach gastronomicznych i zakładach usługowych w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych i uzdrowiskach oraz na szlakach turystycznych może być przedłużony w okresach sezonu zgodnie z zasadami określonymi w trybie przewidzianym w ust. 4.

3. Przedłużony czas pracy pracowników, o których mowa w ust. 2, powinien być wyrównywany, przy uwzględnieniu czasu trwania sezonu i rodzaju umów o pracę, albo skróconym czasem pracy w inne dni lub dniami wolnymi od pracy, tak by czas pracy na przyjętą liczbę tygodni nie przekraczał średnio 46 godzin na tydzień, albo opłacany jak godziny nadliczbowe.

4. Zasady stosowania przepisów ust. 1—3 określi Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych.

Art. 8. Czas pracy w ramach rozkładu czasu pracy, w którym przedłużony czas pracy w pewne dni jest wyrównywany skróconym czasem pracy w inne dni lub dniami wolnymi od pracy, jest normalnym czasem pracy pracowników objętych tym rozkładem.

Art. 9. W wytycznych, o których mowa w art. 1 ust. 2, określone zostaną normatywy czasu przeznaczone na wykonywanie czynności poprzedzających otwarcie i następujących po zamknięciu placówek handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych oraz organizacja pracy w tym zakresie. Czynności te powinny być wykonywane w ramach obowiązujących norm czasu pracy.

Art. 10. Na zewnątrz każdej placówki handlu detalicznego, zakładu gastronomicznego i zakładu usługowego należy podać w sposób czytelny dni i godziny otwarcia.

Art. 11. 1. Winni naruszenia wydanych na podstawie niniejszej ustawy przepisów o dniach i godzinach otwierania i zamykania placówek handlowych, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych podlegają karze grzywny od 100 do 4.500 złotych. Orzekanie następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

2. Winni naruszenia przepisów niniejszej ustawy oraz wydanych na jej podstawie przepisów dotyczących czasu pracy, podlegają karze grzywny od 100 do 4.500 złotych lub karze aresztu do 3 miesięcy.

3. W sprawach, o których mowa w ust. 2, orzekają inspektorzy pracy, kolegia orzekające przy wojewódzkich komisjach związków zawodowych oraz kolegium odwoławcze przy Centralnej Radzie Związków Zawodowych na zasadach i w trybie przewidzianym w dekreście z dnia 10 listopada 1954 r. o przejęciu przez związki zawodowe zadań w dziedzinie wykonywania ustaw o ochronie, bezpieczeństwie i higienie pracy oraz sprawowania inspekcji pracy (Dz. U. z 1954 r. Nr 52, poz. 260, z 1960 r. Nr 20, poz. 119 i z 1965 r. Nr 13, poz. 91) oraz w przepisach wydanych na podstawie tego dekretu.

Art. 12. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy traci moc rozporządzenie z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych prze-

mysłowych (Dz. U. z 1928 r. Nr 38, poz. 364, z 1929 r. Nr 23, poz. 236 i z 1935 r. Nr 90, poz. 575).

2. W ustawie z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. z 1933 r. Nr 94, poz. 734 z późniejszymi zmianami):

- 1) w art. 11 lit. a) skreśla się wyrazy „poza to, nie dłużej jednak, niż przez trzy godziny, do godziny 10 przed południem w mleczarniach i kwiaciarniach”,
- 2) w art. 11 skreśla się lit. e).

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z upływem trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*